

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, VASARIS — FEBRUARY 5, 1982

Nr. 30

AUSRA Nr. 23 (63)

MURAVJOVAS VAKAR IR ŠIANDIEN

(Tęsinys)

Bet Nikolajui I rūpėjo ne filosofija ar religija, o karo tarnyba. Buvo imperialistas. Jo idealai — galinga, tvirtai valdoma Rusija, vienas monarchas, viena jo valia, išreikšta ukazuose, ir vienas stačiatikių tikėjimas. Katalikų Bažnyčiai jo valdymo metai buvo begalo sunkūs.

Kartus buvo nepavykusio 1831 m. sukilimo vaisiai. Žemaičių dvasiškių sukilime dalyvavo aktyviai ir uoliai. Vyskupas Juozapas Arnulfas Giedraitis išleido atsisaukimą į kunigus, ragindamas stoti į sukilėlių eiles. Kunigai paklausė,ėjo kaip kapelionai. Vilniaus vyskupijoje stovėjo daug rusų kariuomenės ir dvasininkai negalėjo laisvai stoti sukilėlių pusėn. Tačiau Vilniuje jie aiškiai pritarė sukilimui. Todėl sukilimą numalšinusi, rusų valdžia represijas nukreipė prieš Katalikų Bžnyčią. Persekiojimai pradėjo ten, kur ji buvo silpnės — Baltarusijoje. Uždarė daug vienuolių, tuos, kurie įkuri tarp stačiatikių ir juos piktingai... Etnografinėje Lietuvoje kolkas dar buvo palikti. Atėmė žemes iš vienuolių, iš vyskupijų, seminarijų, kapitulų. Skaudėnis buvo veikimo laisvės atėmimas.

1839 m. valdžiai pavyko palenkti kai kuriuos unitų vyskopus ir daug žemesnių dvasininkų ir buvo panaikinta unija — prievarta prijungti prie stačiatikių.

(Bus daugiau)

IRANUI TRŪKSTA MAISTO IR KURO

Išnyko užsienio valiutos atsargos

Beirutas. — Užsienio spaudos agentūros dažnai rašo apie ilgą eilę prie Lenkijos maisto parduotuvių, tačiau tos eilės esančios dar ilgesnės ajatolos Khomeinio valdomam Iranui. Miestų gyventojai jau daug mėnesių nematė kiaušinių. Vyriausybė įvedė maisto kuponų, tačiau nei juodosios rinkos pirkimai nei miestų parduotuvių normavimo nesilaiko. Mėsos galima gauti, jei kas nori ją pirkti 25 dol. už kilogramą. Kiekvienas gyventojas gauna po 800 gramų mėsos ir savaite ir gali pirkti po vieną vištą kas 10 dienų.

Prieš 5 mėnesius Iranas Šveicarijos aukso rinkoje pardavė 25 tonas aukso, o prieš kelias savaites pardavė 25 tonas. Kaip tik tuo metu aukso kaina buvo nukritusi. Paryžiuje kairiųjų liaudies kovotojų vadas Massoud Rajavi paskelbė, kad Iranas spausdina savo banknotus, nepadengdamas jų aukso atsargomis. Jis gavęs žinią iš centrinio Irano banko, kad į apyvartą buvo paleista nauja banknotų 160 mil. rialų (apie 2 bil. dol.) vertės. Pernai lapkričio 10 d. Iranas turėjo valiutos atsargų tik 1,2 bil. dol. Irane uždrausta prekiauti aukso.

Sachio laikais Iranas neturėjo užsienio valiutos problemų, nes kasdien parduodavo po 6 mil. statinių naftos. Pernai naftos gamyba buvo nusmukusi iki 600,000 statinių per dieną. Didesnė naftos dalis Iranas bando parduoti, kita dalis reikalinga vidaus reikálams. Naftos prekybą apsunkina tai, kad Iranas užsipašė brangiau už

kitų cerkvės. Kad unitai neatlikinėtu savo tikybinių pareigų katalikų bažnyčiose, juos griežtai prižiūrėjo policija ir kiti valdžios organai. Kunigams užgynė krikščionių mišrios santuokos vaikus, klausyti išpažinčių ir teikti sakramentus svetimų parapijų žmonėms ir apskritai nepažįstamiems. Turto atėmimas grėsė tam, kas drįstų iš stačiatikių pereiti į katalikus. Buvo uždrausta sakyti pamokslus, nedavus jų peržiūrėti atitinkamai cenzūrai. Arba turėjo skaityti juos iš valdžios patvirtintų pamokslų vadovėlių. Knygų bažnyčioje atsiverstų policininkas ir žandaras galėjo sekti, ar laikosi įsakymo kunigas. Nevalia buvo krikščionių vaikų, jei nežinoma, kokio tikėjimo jų tėvai. Šiais įsakymais norėjo suvaržyti katalikų tikėjimo plitimą ir prispausti unitus, kurie drįstų savo tikėjimo reikalus aprūpinti Katalikų Bažnyčioje.

Visos vienuolių vedamos mokyklos buvo uždarytos. Jų vietoj atidaryta viena kita valdžios gimnazija, kur viskas buvo dėstoma rusiškai. Vien religiją galėti dar dėstyti "gimtaja kalba" — lenkiškai. Suvaržė naujų bažnyčių statymą ir senųjų taisyms. Kad nebūtų nustelbta stačiatikių cerkvė, atstatant naują bažnyčią reikėjo gauti jų archijerėjų sutikimą.



Prezidentas Ronald Reagan ir jo žmona Nancy Reagan sutinka Baltuosiuose Rūmuose Egipto prezidentą Hosni Mubarak ir jo žmoną Suzanne Mubarak.

Ar izraelitai atiduos Sinajų?

Jau statomos taikos priežiūros kareivinės

Washingtonas. — Egipto prezidentui Mubarakui lankantis Washingtone ir kalbant apie tai, kaip Viduriniuose Rytuose, New Yorke lankosi šešių asmenų delegacija iš Izraelio. Tai „Sustabdykime pasitraukimą iš Sinajaus“ grupė, vadovaujama Izraelio parlamento nario, rabino Chaim Druckman, kuris yra ir religinių reikalų viceministeris. Delegacijos trijų savaitį vizitą Amerikoje globoja organizacija „Americans for Safe Israel“.

Rabinas Druckman pareiškė spaudos konferencijoje, kad vienas milijonas izraelitų pasirašė petiją, raginančią vyriausybę nepasitraukti iš Sinajaus. Petijoje sakoma, kad laikai pasikeitė nuo 1979 metų, kada buvo pasirašyta Camp David sutartis. Pasikeitė ir Izraelio nuotaikos, padidėjo grėsmė ir Sinajus turėtų likti Izraelio rankose.

Nežiūrint tų pastangų, Sinajuje jau daug apleistų žydų sodybų. Pietuose Neviot, Dizahav ir Sharm el Sheikh vietovėse jau išardyti plastmasiniai šiltadaržiai, visur pilna vėjo nešiojamų šiukšlių. Buvusias arbūzų plantacijas griaužia beduinų ožkos ir avys, rašo Sinajuje apsilankęs „New York Times“ korespondentas David Shipler. Prie Naama įlankos vyksta karinės stovyklos statybos darbai. Čia žemkasės mašinos ir traktoriai skuba iki kovo 17 užbaigti patalpas tarptautinei kariuomenei, kuri atvyks prižiūrėti sienos tarp Izraelio ir Egipto. Darbininkų grupėje yra 35 amerikiečiai, 50 izraelitai, 149 Tailandijos darbininkai, keli australai, olandai, anglai, zelandiečiai, iš viso 250 vyrų. Statomoje stovykloje kovo 17 apsigyvens 808 amerikiečiai.

Prancūzai pirk dujas iš Alžiro

Paryžius. — Prancūzija sustarė su Alžiru dėl natūralių dujų pirkimo. Derybos vyko daug mėnesių. Alžiras prašė už savo dujas daug brangiau, tačiau prancūzai sutiko mokėti aukštesnes kainas, nes Alžiras pažadėjo išleisti savo pajamas perkant daugiau Prancūzijos mašinų ir gaminių. Manoma, kad Prancūzijos pavyzdžiu pasėks ir Italija, kuri irgi derisi su Alžiru.

Pasitikėjimo valdžia klausias Bonoje

Bona. — Vakarų Vokietijos kancleris paskelbė naują programą kovai prieš nedarbą. Šiandien vokiečių parlamentas turi ją priimti ar atmeti. Kancleris Schmidtas pabrėžė, kad šios programos priėmimas ar atmetimas bus pasitikėjimo jo vyriausybės išreiškimas. Nuo balsavimo priklaūs vyriausybės ateitis.

Socialdemokratų partijos vadas parlamente Herbert Wehner pareiškė pasitikėjimą, kad parlamentas patvirtins programą, tačiau kiti politikai bijo, kad balsavimas parodys vyriausybės silpnumą. Įstatymą patvirtinti reikia 249 balsų. Koalicija parlamente turi 269 vietas; 216 socialdemokratų ir 53 laisvuosius demokratų. Jei valdžia balsavimą pralaimės, kancleris gali praeiti prezidento paleisti parlamentą per 21 dieną. Parlamentas tačiau galėtų išrinkti naują kanclerį.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Libija paskelbė, jog du JAV karo lėktuvai skraidė aplink ir trukdė Libijos keleviniams lėktuvui netoli Graikijos, virš Vidurinio jūros. Amerikiečiai sekė Libijos lėktuvą septynis mylias ir labai išgąsdino kelevius, skelbia Libijos radijas.

— Viceprezidentas Bush, aukšti karininkai ir gynybos sekretorius Weinbergeris pasitiko italų torotoristų 42 dienas kalintą generalą Dozier.

— Trečiadienį spaudos korespondentai buvo išprašyti iš Baltųjų Rūmų prezidento kabineto, kai prez. Reagano ir Egipto prez. Mubarako fotografavimo sesijos metu buvo pradėta klausiti politinių klausimų.

— Jaunas kubietis, kuris priverstas Air Florida kelevinį lėktuvą skristi į Kubą, buvo Sergio Ortega Rojas. Jis 1980 m. buvo išleistas iš Kubos psichiatrinės ligoninės ir išsiųstas į Floridą kaip „pabėgėlis“. Floridoje jis buvo gydomas ir pernai birželio mėn. išleistas.

Lenkiją palietė JAV sankcijos

Varšuva. — Lenkijos karinė vyriausybė pripažino, kad Amerikos ekonominės sankcijos skaudžiai palietė Lenkijos krizę, kartų įžeidė lenkų tautą. „Mes neslepame, kad Reagano administracijos netikėtos sankcijos patalė iš skaudžią vietą“, pareiškė spaudos ryšininkas Jerzy Urban. Amerika savo žemės ūkio gaminius naudoja kaip ginklą, siekdama diktuoti suverenei valstybei jos vidaus politiką, pasakė jis.

Lenkijos PAP agentūra paskelbė, kad iš pareigų buvo atleisti 760 valdžios pareigūnų, jų tarpe 6 gubernatoriai, 14 vicėgubernatorių, 160 miestų merų ir kitų vietinių pareigūnų.

Šyti prezidento paleisti parlamentą per 21 dieną. Parlamentas tačiau galėtų išrinkti naują kanclerį.

Kanclerio programa numato lengvatas biznio bendrovėms, kurios investuos į naujas įmones, parūpins darbų naujiems darbininkams. Vyriausybė paskelbė, jog sausio mėn. bedarbių nuosimtis pakilo iki 8,2. Tai didžiausias bedarbių skaičius per 27 mėnesius.

PREZ. MUBARAKAS REAGANO SVEČIAS

Siekia palestiniečiams apsisprendimo teisės

Washingtonas. — Pirmą kartą, tapęs Egipto prezidentu, Washingtoną vizituoja buvęs viceprezidentas Hosni Mubarakas. Jis du kartus tarėsi su prezidentu Reaganu, derėjosi su sekretoriais Haigu ir Weinbergeriu. Trečiadienį jis sukėlė nerimą Izraelyje ir Amerikos žydų tarpe, pasakydamas, kad Vidurinių Rytų taikos raktas yra palestiniečių problema. Jiems negalima atsakyti apsisprendimo teisės ir tautinio kūno sukūrimo. Mubarakas nepaminėjo derybų dėl palestiniečių teisių, neminėjo nei Camp David sutarties, kurioje yra įrašytos derybų dėl palestiniečių autonomijos. Šis praleidimas įvairiai komentuojamas Izraelio spaudoje.

Lyginant Mubarako pareiškimą su prezidento Sadato kalbomis, pripažįstama, kad dabartinis prezidentas daugiau linkęs gerinti santykius su arabų valstybėmis, kurios Egiptą nubaudė už taiką su Izraeliu. Sadatas nerekalavo palestiniečiams „teises apsispręsti“. Vis daugiau izraelitų bijo, kad Mubarakas, atsiėmęs Sinajaus paskutinę dalį, pradės gerinti santykius su kitomis arabų šalimis ir dar daugiau imsis reikalauti palestiniečių teisių.

Mubarakas pasakė, kad raktas į taiką ir pastovumą yra palestiniečių problemos išsprendimas. Teisingas šios problemos sprendimas turi pagrįstai turėti abipusį pripažinimą. Abi pusės turi nepažeidžiamą teisę egzistuoti ir veikti, laisvos nuo dominavimo ir baimės.

Washingtono pripažįstama, kad Egipto delegacija kalba ir apie Amerikos paramą Egiptui. Atstovų Rūmai yra patvirtinę užsienio paramos įstatymą 222-184 balsais. Suma paramai yra 5,7

bil. dol. Iš tos bendros sumos pusė skiriama Izraeliui ir Egiptui. Finansiniams metams, kurie prasidėjo spalio 1 d., Izraeliui numatyta ta pati suma, kaip pernai — 1,4 bil. dol. karinės paramos ir 785 mil. dol. ekonominės paramos. Visa ekonominė parama yra dovana, o iš karinės paramos galima negražinti 500 mil. dol.

Suma skirta Egiptui yra 900 mil. dol. karinės, iš kurios 100 mil. nereikės gražinti ir 750 mil. dol. ekonominės irgi negražinama. Sakoma, kad Egiptas spaudžia JAV vyriausybę padidinti jam teikiamą paramą, suliginant ją su Izraelio gaunama suma. Egiptas siekia ir greitesnio ginklų pristatymo ir daugiau laisvės nusprendžiant, kaip panaudoti JAV ekonominę paramą.

Valstybės departamentas paskelbė, kad ateityje vyriausias JAV delegatas derybose dėl palestiniečių autonomijos bus Richard Fairbanks. Komentatoriai teigia, kad jis neturi patyrimo Vidurinių Rytų problemose.

Demokratinė sąjunga

Tegucigalpa. — Trečiadienį tryš Centro Amerikos valstybės: Honduras, Costa Rica ir Salvadoras paskelbė politinę sąjungą — Centro Amerikos Demokratinę Bendruomenę. JAV vyriausybė priitarimui, dalyvaujant Venecuelos ir Kolumbijos užsienio reikalų ministeriams, ši bendruomenė planuoja stiprinti demokratiją šioje pasaulio dalyje. Ši sąjunga sukėlė protestus Panamoje, Gvatemaloje ir Nikaragvoje. Kritikai sako, kad sąjungos tikslas — sustiprinti Salvadora režimą ir paremti kovo 28 d. Salvadora demokratinius rinkimus.

Planuoja išmesti Izraelį iš J. T.

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja svarsto rezoliuciją, kuri išmestų Izraelį iš šios organizacijos. Rezoliucija reikalauja atšaukti 1949 m. nutarimą Nr. 273. Tas nutarimas buvo — priimti Izraelį į Jungtines Tautas. Praktiškai, asamblėja neturi galios išmesti narį, tačiau tokia rezoliucija neleistų Izraeliui dalyvauti asamblėjos posėdžiuose. Taip jau buvo padaryta su Pietų Afrika.

Diplomatiniai šaltiniai tvirtina, kad JAV ambasadorė Kirkpatrick išėjo Generalinės Asamblėjos pirmininką Ismat Kitanį iš Irako, kad jei rezoliucija bus priimta, JAV vyriausybė gali rimtai svarstyti sustabdyti savo finansinę paramą Jungtinėms Tautoms. JAV teikia Jungtinėms Tautoms 25 nuoš. visų lėšų ir apie 1 bil. dol. įvairioms programoms.

Akcijos prieš Izraelį griežėsi Sirija, protestuodama dėl Golanų aukštumų prijungimo prie Izraelio.

KALENDORIUS

Vasario 5 d.: Avitas, Agota, Gaudvinas, Birutė.

Vasario 6 d.: Teofilus, Darta, Alkis, Zivilė.

Saulė teka 7:00, leidžiasi 5:10.

ORAS

Debesuota, temperatūra dieną 20 l., naktį 10 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybaskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo: 269-7557 60632

PADIDINKIME GRETAS SVARBIEMS UŽMOJAMS

BR. KETURAKIS

1982 m. sportinės plėtimės darbo apimtis turi ypatingą paskirtį dėl besitartinančių PLD, kurių programoje įvyks P.L. sporto žaidynės. Jos pareikalaus apgalvoto sprendimo visai organizacinei ruošos darbų eigai.

Naujausios SĖLFAS s-gos c. v. pirmininkas Valdas Adamkus, neseniai duotame "Draugo" sporto apžvalgos skyr. pasikalbėjime, šiuos 1982 m. apibūdino reikšmingai. Ką tik pradėti PLD organizaciniai planai, sudarant visų kultūrinio sričių atitinkamus komitatus, kurie jau sparčiai imasi realių darbų ir ieško tinkamesnių būdų atsakingiems uždaviniams praveisti.

Pradžėj metais SĖLFAS s-gos gyvavimo slinky praėjo, kaip ir dauguma kitų, be ryškesnių švystėjimų, nors pradžioje numatyti sporto kursai ir sąjungos biuletenis, atrodė, kiek praskaidrins veiklos apimtį. Nauji pasiekimai — rinkimai c.v-bos ir kitų pareigūnų, ką jau žinome iš spaudos, dalinai apibūdino išrinktųjų kvalifikacijos, kurios, bent iki dabar yra itin geros. Keletas naujų ir jaunų akademinių laipsnių vyrų, kartu su vyresniųjų ilgametę varžybine ir administracine patirtimi, turėtų laiduoti teisingą ir tvirtą lietuviškos sportinės linkmės kelią, stiprinant

sąjungos pozicijas LB padalinių sąraše ir visų kitų visuomeninių sambūrių bendro veikimo bare. Atsiradę nesutarimai su buv. SĖLFAS s-gos c.v. per ilgai užsitęsę, tuo apsunkindami abipusį suartėjimą, kuris mūsų gyvenimui nenaudingas. Artimesni ryšiai tarp naujosios c.v. ir PLB-nės siekiant abipusės sampratos apie sportinį judėjimą ir jo paskirtį, atrodo, turėtų būti teigiamai išsprendę.

Kadangi tik vieneri metai ir beliko iki 1983 m. didžiulės PLD šventės, tai visi sporto klubai visų sporto šakų komitetai ir gausi aktyviųjų sportininkų šeima be atskirų nurodymų ir paraginimų privalo stropiai ruošis šiam dideliame egzaminui. Kiek teko nugirsti iš vadovaujančių sluoksnių, sustiprintas sąjungos darbas pasireiškis kursų ruošimu kadru ir sportinės propagandos plėtimu visoje mūsų šioje.

Taigi, jaunimo organizacijos, lietuviškos mokyklos, jų mokytojai, mokinių tėvai, LB padaliniai ir ypač ten esantieji sporto vadovai vieni kitiems turi talkinti ir prisidėti prie geresnio sportininkų paruošimo.

Tik padidintos gretos ir platingas darbas laiduoja ateinančių 1983 m. PLD milžinišką lietuvių šėivijos kultūrinės apimties misiją.

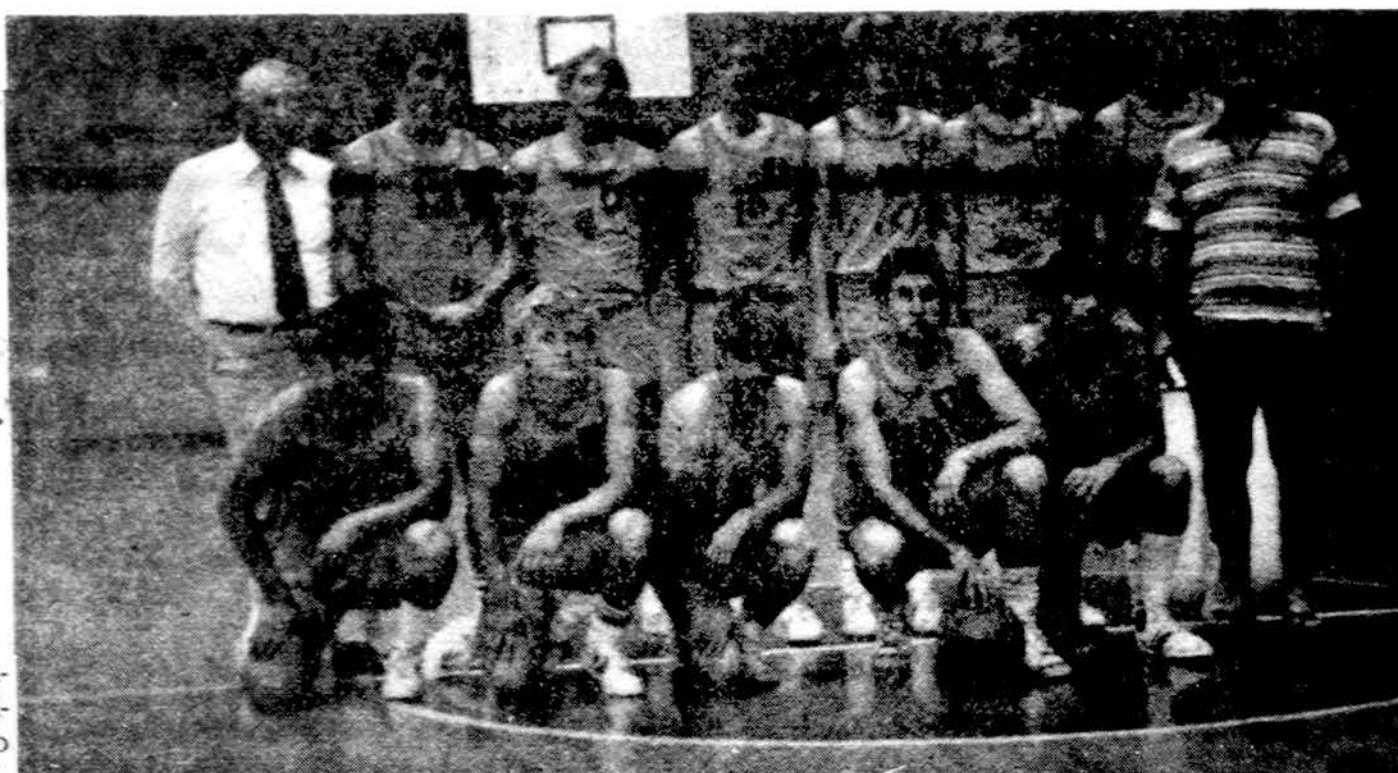
KREPŠINIS

ARVYDAS SABONIS—LIETUVOS KREPŠINIO VILNIS

Daugelis atsimename tuos laikus, kai Pranas Lubinas žaidė už Lietuvos rinktinę ir laimėjo Europos meistro titulą. Jis ūgiu buvo pats aukščiausias, toks aukštas, kad latviai net oficialiai užprotestavo... Jo ūgis buvo 201 cm.

Vėliau Lietuva turėjo dar ne vieną aukštesnį nei Lubinas krepšininką. Deja, jų visų ūgis nebuvo pakankamas kovoti su Sov. Sąjungos geriausiomis komandomis, jau nekalbant apie Europos taurės varžbas.

Bet štai, pereitą pavasarį, kai moksleivių spartakiadoje Lietuvos moksleivių rinktinė nugalėjo Maskvą ir pasipuošė aukso medaliais, pergales džiaugsmo garsai sujungė



Dabartinė Australijos lietuvių krepšinio rinktinė. I eilėje iš k.: E. Kardas, E. Ragauskas, D. Šutas, R. Leknius, M. Wallis. II eil.: E. Tapauskas — vadovas, A. Wissek, S. Ragauskas, A. Milvydas, P. Urnevičius, B. Stawix P. Šutas, ir treneris S. Šutas.

prikimšto stadijono sienas. To laimėjimo pagrindinis šūlas buvo Arvydas Sabonis. Vieno čikagiškio, tas rungtynes mačiusio žodžiais, jis jau buvo pajėgus žaisti Amerikos universitetuose. Kauno "Žalgirio" ir visos Lietuvos krepšinio vilnys ir žvilgsniai nukrypo į Arvydą. "Kaip nenukryps? Jo ūgis buvo 213 cm. (7 pėdų), amžius — 16 metų ir dar žaidėjo augti..."

Kai Arvydas, (gimęs 1964 m. gruodžio mėn.), buvo antrame skyriuje, jis stąiga patįgėjo visą galvą aukščiau už kitus. Krepšinio treneriai tuoj atkreipė dėmesį ir pakvietė jį į Kauno "Žalgirio" krepšinio mokyklą. Čia jis gauna mokslą, išlaikymą ir daug krepšinio. Tokiose sąlygose atrodo, kad jis auga dar greičiau. 1977 metais jis buvo 183 cm ūgio, 1979 — 198 cm, o 1980 m. pavasarį jau 207 cm.

Jis yra jau Europos meistris jaunųjų klaseje su Sov. Sąjungos rinktinę, turi aukso medalį moksleivių spartakiadoje, atstovauja Lietuvos ir Sov. Sąjungos jaunųjų rinktinės. Nuo šio sezono pradžios jau yra pagrindinis Kauno "Žalgirio" centras ir neseniai gastroliavo Puerto Rico su Sov. sąjungos vyrų rinktinę. Ten jo pirmas pasirodymas patenkino trenerius ir, atrodo, kad jis tikrai atstovaus Sov. sąjungos rinktinę pasaulio pirmenybėse Kolumbijoje šiuo metų rugpjūčio mėn. Ir jam tik 17 metų. Tokio amžiaus buvo Leonas Rautinšas, kuris žaidė už Kanados rinktinę, o Modestas Paulauskas buvo pakviestas į Sov. sąjungos rinktinę 18 m.

Vienintelė baimė Lietuvoje: ar jo jaunas ir bręstantis organizmas išlaikys tokį apkrovimą. Tą gerai žino treneriai: dirba su juo atsargiai ir nuolatiniame bei moderniškoje medicinos priežiūroje. Todėl tikimasi, kad jo fizinis vystymasis ir subrendimas bus normalus ir kad Kauno "Žalgiris" bei visos Lietuvos krepšinis pagaliau susilauks gero ūgio ir aukštos klasės centro puolėjo.

GERIAUSI EUROPOJE

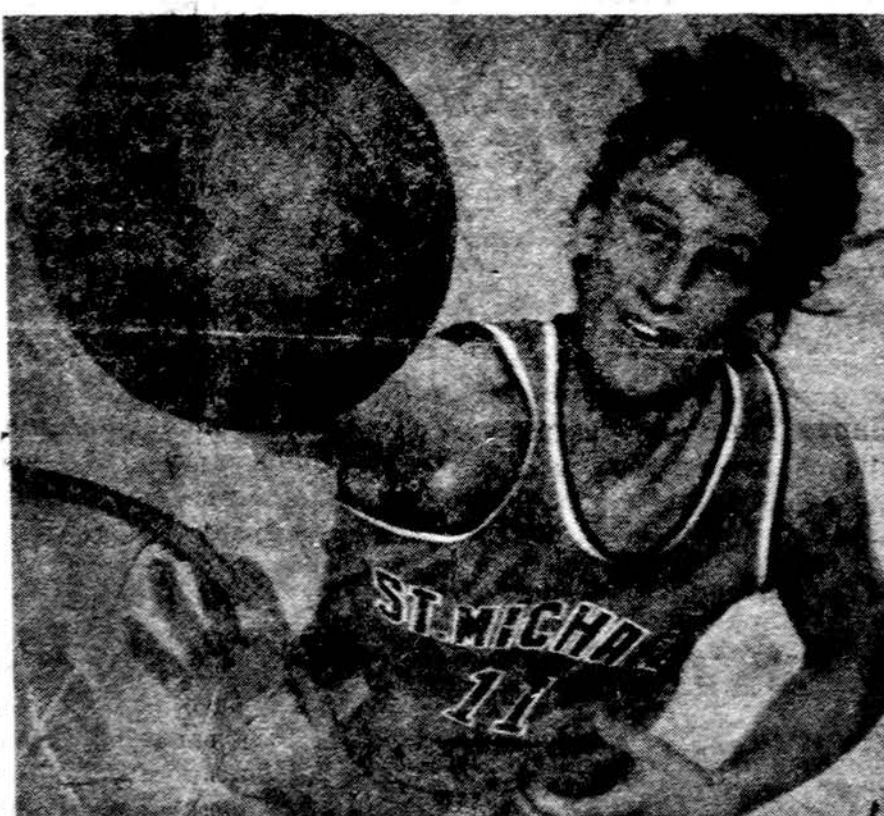
Italijos sporto laikraštis pravedė geriausio 1981 metų Europos krepšinio rinkimus. Dalyvavo 57 žurnalistas, iš 15 kraštų. Geriausiu Europos krepšininku išrinktas jugoslavas Dragan Kićanović, gavęs visus balsus. Antras liko A. Myškin iš Sov. Sąjungos, o trečias Valdis Valters iš Rygos VEF. Paskutinėse Europos pirmenybėse V. Valters, žaidęs Sov. Sąjungos rinktinėje, buvo išrinktas geriausiu tų pirmenybių žaidėju. Apie jį plačiau sekantį kartą.

LEONAS RAUTINŠ SPAUDOJE

Chicagos "Sun-Times" įdėjo Leono Rautinš nuotrauką ir ilgesnį aprašymą. Pažymėjo, kad šis puikus 6'8" ūgio krepšininkas, žaidžias už Syracuse

u-tą, turėjo kelio operaciją ir praėjusį savaitgalį negalėjo žaisti prieš Chicago's DePaul u-tą. L. Rautinš yra Syracuse komandos žaidimo vadovas, geriausias pasuotojas, antras taškų rinkėjas (17,5 vidurkis) ir antras prie lentų. Jis vienodai gerai žaidžia puolime ir gynyje. Be abejonės, Syracuse komandai jo labai trūko, ypač prieš stiprią De Paul komandą.

Kaip iš spaudos ir televizijos žinome, De Paul tas rungtynes laimėjo 92-87, bet labai sunkiai. 30 sek. prieš galą, De Paul vedė 86-85, ir pergalė dar buvo neaiški.



Leonas Rautinšas

NESUTARIMAI AUSTRALIOJE

Per Australijos lietuvių sporto šventę Geelonge vyko klubų vadovų pasitarimai su gan atstriomis diskusijomis. Kaip jau žinome, išvykos į JAV 1983 m. pasaulio lietuvių sporto šventę vadovas A. Laukaitis jau yra susitaręs su "Palangos" kelioniu biuru. Prieš "Palangos" kelionių biurą ir šį A. Laukaitis susitarimą, smarkiai protestuoja Adelaidės L.S.K. "Vytiš" ir net Adelaidės Lietuvių B-nė, nes "Palangos" savininkas R. Cibas yra ir Aeroflot atstovas.

Pusiau oficialiai Geelonge sutarta, kad Melbourne ir Adelaidės klubai keliaus tuo pačiu lėktuvu, bet per skirtingus kelionių biurus. Kiekvienu atveju, kaip A. Laukaitis neseniai rašo, šie maži nesutarimai bus sutvarkyti ir Australijos lietuvių dalyvavimas 1983 m. Chicagoje yra užtikrintas.

IS LIETUVOS PADANGES

— Lengv. atletikos tarptautinėse taurės varžybose Kaune, Margarita Butkienė nuoko į tolį 6,77 m., kas priėjo pasaulio rekordui (salės). Deja, šis rekordas laikėsi tik vieną savaitę. Sekančiose panašiose varžybose Vilniuje ji pagerino S. Vanušina, nuokusi 6,83 m.

— Biathlono Sov. sąjungos pirmenybėse Algis Šalna laimėjo 10 km nuotolį. Tuoj bu-

vo pakviestas į Sov. Sąjungos rinktinę ir dalyvaus pasaulio pirmenybėse.

— Tinklinio pirmos lygos pirmenybėse Vilniaus "Kuro Aparatūra" įveikia Tbilisį 15-5, 15-10, 10-15, 15-11, Leningrado "Dinamo" 3-0 ir Baku 3-0. Lentelėje užtikrintai stovi pirmoje vietoje.

Motėrų grupėje Kauno "Politechnikai" sekasi blogiau. Po pergalės prieš Mogiliovą 3-2, ji pralaimi Novosibirskui ir Baku po 3-0 ir stovi penktoje vietoje.

— Rankinio Europos taurės varžybose šiemet dalyvaus ir Vilniaus "Eglė", baigusi pe-

reitų metų pirmenybes trečioje vietoje. Jos pirmasis priešininkas bus Rumunijos "Bakan" komanda vasario 14 d.

— Futbolo sezonas dar tolo, bet Vilniaus "Žalgiris", lydimas trijų trenerių, jau išvyko į Adlerį prie Juodosios Jūros, kur šiuo metu susirenka ir daugiau klubų. Po poros savaičių lengvųjų treniruočių "Žalgiris" grįš į Vilnių ir pradės draugiškas pasirušimo rungtynes, o po jų tuoj ir taurės varžybos.

— Krepšinio jaunųjų rinktinė sąjunginės varžybos prasidėjo Kaune. Lietuvos jaunųjų ir mergaičių rinktinės laimėjo pirmąjį ratą ir kvalifikavosi finalinei grupei. Mergaitės, po geros kovos, įveikė Kazachiją 67-62 ir Kirgiziją 87-64. O jauniai nugalėjo Kazachiją tik paskutinėse sekundėse dviem baudos metimais 79-78, po to lengvai susitvarkė su Kirgizija 122-80.

Aukščiausios lygos pirmenybėse 8 pirmosios komandos pradėjo varžbas Rygoje. "Kaip žinome, jų tarpe yra Kauno "Žalgiris" ir Vilniaus "Statyba". Pirmose rungtynėse "Statyba" pralaimėjo Rygos VEF su garsiuoju V. Valtėriu 107-84, nors pirmą kėlinį dar turėjo savo naudai 55-51. Pirmosios keturios pateks į pusfinalius. Kauno "Žalgiris" su jaunuoju centru A. Saboniu dabar stovi 4-je vietoje ir tikisi kvalifikuotis pusfinaliams.

Išmintingojo liežuvio yra skydas, ne kardas. Vokiečių priežodis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaittyto adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PRANEŠIMAI

1. Vid. Vak. sporto apygardos suvažiavimas įvyks ne vasario 20 d., kaip buvo pranešta, bet vasario 27 d. 3:00 val. p.p. Jaunimo centre. Suvažiavimo darbotvarkėje bus apygardos k-to veiklos pranešimas, naujo kalendoriaus nustatymas, apygardos vadovo rinkimai ir t.t.

Visų klubų atstovai turėtų dalyvauti.

2. Tuoj po apygardos suvažiavimo, apie 5:00 val. p.p.,

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir motėrų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso 6-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5693
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIIJA
Valandos pagal susitarimą

Išrašo ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. RELIANCE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Ofs. tel. 349-0887
DR. T. KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
9917 West 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave. Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofis. tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. JE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

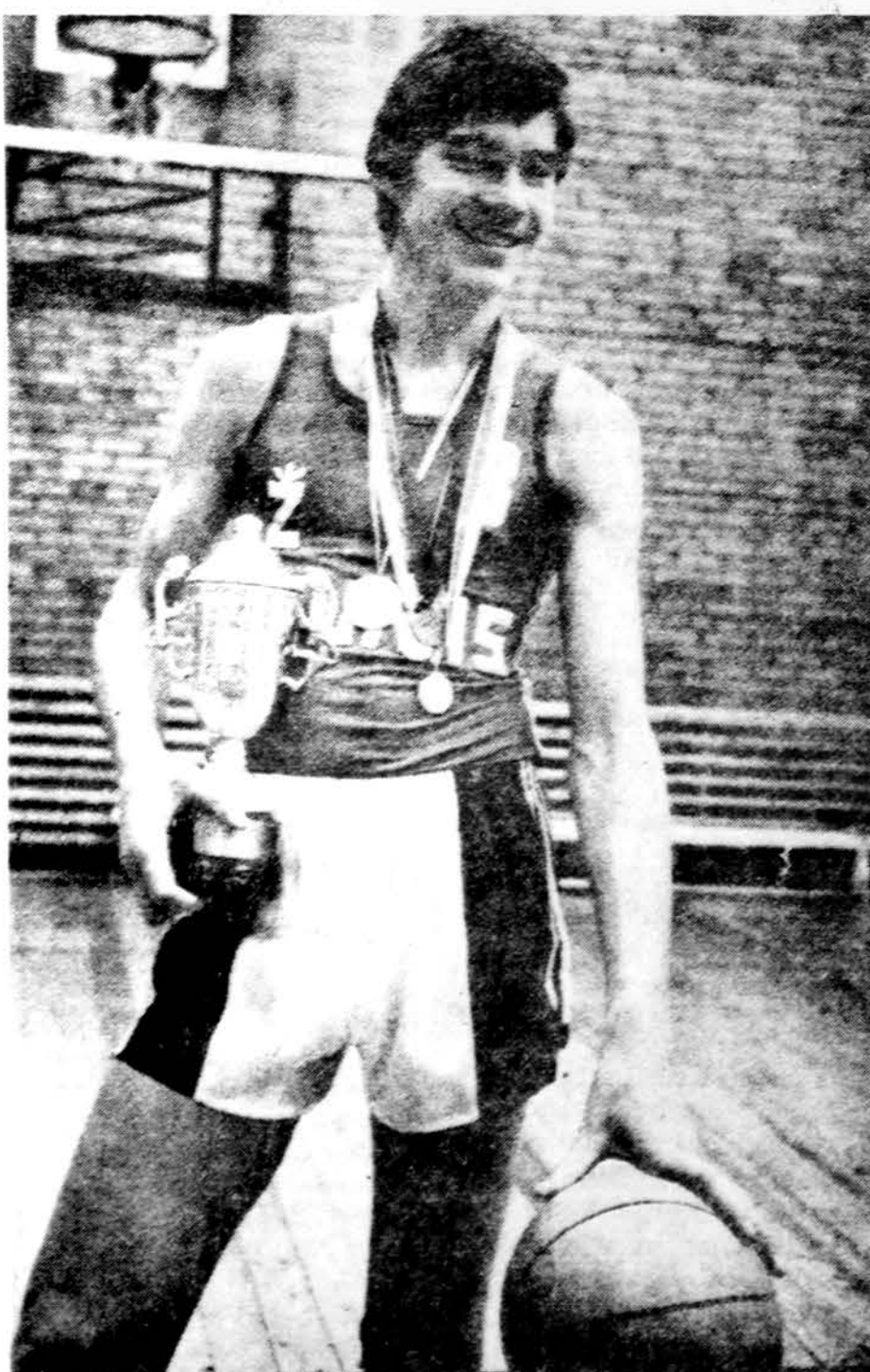
DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofis. tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMYNTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400



Arvydas Sabonis — aukščiausias Lietuvos krepšininkas.

KURIE MIRĖ MYLĖDAMI

Esame Vasario 16-sios nepriklausomybės atkūrimo išvakarėse. Tai pats didžiausias įvykis mūsų tautos šio šimtmečio pradžios istorijoje. Su pagarba prisiminsime tuos, kurie ryžosi tarti tautos laisvės žodį, nepaisydami, kad okupacijos sąlygose jie patys gali laisvę prarasti. Kai kurie iš jų vėliau mirė kankiniais, kaip prof. Pr. Dovydaitis, K. Bizauskas, Vl. Mironas. Apie prof. Praną Dovydaitį turime išsamią knygą, labai rūpestingai parašytą dr. J. Girniaus. Reikėtų taip pat įamžinti atminimą signataro Kazimiero Bizausko, visuomenininko, mokytojo, valstybininko, krikščionių demokratų sąjūdžio veikėjo, plačiai dirbusio diplomatinioje tarnyboje, autoriaus „Literatūros teorijos“, knygų mylėtojų draugijos steigėjo, nužudyto Cervenėje.

Taip pat ir kun. Vladas Mironas, kitas bolševikų kankinys, komunistų nužudytas Vladimiro kalėjime, mums brangus kaip nepriklausomybės akto signataras. Aukštąjį išsilavinimą gavęs teologijos akademijoje Petrapilyje, uolaus pasisemimo veikėjas Vilniaus krašte, artimas prez. Antano Smetonos bendradarbis, vienas iš Vilties steigėjų, didelis lietuviškos ugdytojas Vilniuje. Jo rūpestiu dar vokiečių okupacijos metu pirmojo pasaulinio karo laikotarpiu Vilniuje buvo įsteigta apie 90 lietuviškų mokyklų. Jis buvo vienas iš Vilniaus seimo (1917 m.) organizatorių, vyriausias Lietuvos kariuomenės kapelionas, kurį laiką ministras pirmininkas. Jis buvo daug tautininkų žmogus ir jo idėjos draugai galėtų jo atminimą pagerbti atskira monografija.

Visi šie nepriklausomybės akto signatarai, okupantų bolševikų kankiniai, mirė Lietuvą mylėdami. Daugelis iš kitų signatarų kaip buvęs prezidentas A. Stulginskis, buvo okupantų kankiniai, nors ir mirė ne kalėjime, savo tėvyneje. Ir visi signatarai, kad ir nebuvę raudonųjų budelių aukomis, gyveno ir mirė Lietuvą mylėdami. Jų atminimas turėtų būti labiau gyvas mums ir turi būti ryškiau perduotas ateinančioms kartoms. Tikrai būtų gražu, kad jie visi būtų pagerbti specialiu leidiniu, išryškinant aplinkybes, kuriose jie nepabūgo padaryti Lietuvos laisvės deklaraciją. Jų ryžtas turi būti akivaizdžiai išryškintas tiems, kurie dabar ir ateityje aukosis mūsų trispalvę nešti į laisvės vėselius.

Suminėję šiuos brangius mūsų laisvės patriarchus, mes kartu prisimename, kad buvo dešimtys, gal net šimtai tūkstančių lietuvių, kurie gyveno ir mirė po nepriklausomybės laido tuvių Lietuvą mylėdami. Keletas leidinių labai vaizdžiai paliko faktus apie lietuvių partizanų didįjį ryžtą ir kruviną auką. Daugelis faktų, ypač iš 1941 m. sukilimo yra metų srovės nešami užmirštin, o tie žmonės gyveno ir mirė Lietuvą mylėdami. Dar yra gyvų jų kovos draugų, jų artimųjų.

Dabarties laisvės kovotojų pastangas ir auką gana plačiai atžymi Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika. Aušra ir kiti pogrindžio leidiniai. Jų atminimas išlieka gyvas. Tačiau laikas susirūpinti ryškiau atiečiai perteikti atminimą tūkstančių kitų, ypač tremtinių, kurie gyveno ir mirė Lietuvą mylėdami. Kaip tik

dėl to okupantai bolševikai juos išvežė mirtiai Azijos Sibiro sniegynuose. Daugelio jų išgyvenimai aprašyti B. Armonienės, E. Jociūtės, St. Rūkienės, Tautvaišienės, J. Kreivėno ir kitų atsiminimų knygose bei Lietuvos Sibire leidiniuose. Tačiau mums brangus kiekvienas mūsų tautos kankinys, kuris buvo okupantų sunaikintas dėl to, kad mylėjo Lietuvą. Reikia jų atmintį išsaugoti ir perduoti ateinančioms kartoms ir mūsų istorijai.

Labai gerai, kad Leonardo Kerulio dėka buvo išleistas sąrašas išvežtųjų pirmos okupacijos metu. Tačiau tie išvežimai tęsėsi ir tebesitęsia antrojo okupacijos. Šioje srityje L. Kerulis jau dirba, bet jis reikalingas paramos ir talkos.

Šaulių sąjunga išsivijoje pasirūpino, kad būtų išleista knyga „Bolševikų nužudytieji šauliai“. Tai galėtų būti paskatas ir kitoms grupėms panašiais leidiniais pasirūpinti. Mes turime tiek daug tokių puikių Lietuvos mokytojų, kurie tapo kankiniais dėl savo meilės Lietuvai išvežti ir nužudyti Sibire. Išsivijoje mes turime daug mokytojų, kurie pajėgūs valdyti plunksną, geri organizatoriai. Reikėtų surinkti medžiagą ir išleisti knygą apie okupantų Sibire sunaikintus mokytojus.

Išsivijoje gražiai reiškiasi lietuvių gydytojai. Jie užima vadovaujančias pozicijas mūsų patriotinėje veikloje, ypač finansų telkime kultūriniais ir visuomeniniais reikalais. Būtų jiems dar vienas svarbus uždavinys — paruošti ir išleisti monografiją apie bolševikų ištremtus ir Azijoje nužudytus lietuvių gydytojus, vaistinininkus, gailestingąsias seseris bei kitą medicinišką personalą. Tam mūsų gydytojai yra pajėgūs savo lėšomis, savo organizaciniais sugebėjimais ir intelektualiniu stiprumu.

Didelė Lietuvos meile pasižymėjo Lietuvos kariai. Jų ypatingai gausūs skaičiai yra okupantų tremtyje sunaikinti. Daugelis jų draugų išsivijoje jau yra sulaukę brandaus amžiaus. Atėjo paskutinis laikas, kada dar galima plačiau augti mūsų kankinių atminimą išsaugoti atskiru leidiniu. Tai nebūtų lengva, bet reikalinga.

Gražiai išsivijoje reiškiasi lietuvių agronomų sąjunga, jau pasirodžiusi su nevienu leidiniu. O reikėtų dar bent vieno — paruošti ir išleisti knygą apie lietuvių agronomus, Žemės ūkio akademijos ir kitų ūkio, gal ir miškininkystės bei gyvulininkystės mokyklų dėstytojų, žemės ir gyvulininkystės ūkio darbuotojų, ūkininkų ir ūkio darbininkų naikinimą. Jų vardai ir jų auka neturėtų išblėsti dešimtmėčių sukuriuose.

Taip pat mes dar neturime monografijų apie Sibiro tremtyje sunaikintus ateitininkus, skautus, neolituanus. Atžymėti būtų ir policijos tarnautojai bei daugelis kitų. Tos monografijos būtų svarbios ne tik todėl, kad mes išsaugotume atminimą tų mūsų, kurie mirė okupantų ištėmimo dėl to, kad Lietuvą mylėjo, bet šitokie leidiniai būtų okupantų priminimas, kad jų žvėriški darbai pasiliks atžymėti istorijoje. Tai būtų mūsų viešąją opinią pasiekiantis šaukimas, kuris galėtų prisidėti, kad apstabytų naikinamus žmones, mylinčius Lietuvą.

J. Pr.

LIETUVOS LIKIMAS IŠKELTAS JAPONIJOJE

Pasikalbėjimas su A. Gurecku, PLB atstovu

(Pabaiga)
— Kiek japonams ir aplamai kitų Azijos šalių žmonėms žinomas Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų likimas?

— Mums daugiausia teko susitikti su asmenimis, kurie domisi sovietų imperijos problemomis, tad nenuostabu, kad jie gana gerai žino Pabaltijo kraštų padėtį. Kartu su dr. Smorodskiu susitikom su Hokkaido universiteto slavų tyrimų centro direktorium prof. Takayuki Ito. Jis buvo lankęsis Vilniuje ir ten praleidęs porą savaičių, rinkdamas medžiagą savo darbui apie socialistinių partijų pažangą tautinių klausimų caro imperijoje. Jau minėtas Sovietų problemų tyrimo centro direktorius Sakuma taip pat yra buvęs Vilniuje, o užsienio reikalų ministerijos sovietų skyriaus direktoriaus pavaduotojas Kusumoto lankėsi Taline. Amnestijos internacionalo veikėjas Masagaki gerai žino Petkų, Gajauską. Skudį ir apie juos yra rašęs japonų spaudoje.

Sunku pasakyti kiek apie Pabaltijo kraštus žino eilinis japonas. Po visuomenės susirinkimo Sapporo mieste priejo vyresnio amžiaus japonas ir pasakė, kad jis nuo seno seka tarptautines žinias spaudoje ir televizijoje. Apie Pabaltijo kraštus japonų spaudoje pasitaikydavę žinių, kol jie buvo nepriklausomi, 1940 m., kai sovietai pradėjo tų kraštų okupaciją, žinių apie juos būdavo kasdien, o po to jis neprisimenas, kad apie juos būtų ką nors spaudoje matęs.

Tačiau, man būnant Tokijo, angliškai leidžiamame „The Japan Times“ iš eilės per dvi dienas pasirodė žinios apie Estijos ruošta pusės valandos streiką.

Iš klausimų ir pasisakymų visuomenės susirinkimuose net tarp paprastų žvejų Nemuro mieste man susidarė įspūdis, kad jie žino, kur yra „Barto sankoku: Litoania, Latobia, Estonia“ (trys Pabaltijo valstybės: Lietuva, Latvija, Estija) ir žino, kad jos nuo Antrojo pasaulinio karo yra sovietų valdžioje. Lyginant su eiliniu amerikiečiu tai jau neblogai.

Simpoziumo dalyviai iš Azijos — afganas, chmeras ir kinietis apie Pabaltijo kraštus buvo tikrai gerai informuoti,

ypač afganas ir kinietis, kurie, atrodo, daug supranta iš savo tautų patirties su rusais.

Simpoziumo dalyviams ir akademikams, parlamento atstovams bei valdžios pareigūnams, su kuriais teko susitikti, įteikdavau paskutinę „Violations“ laidą, ir pluoštą parinktos informacinės medžiagos apie Lietuvą. Visuomenės susirinkimuose prie įėjimo palikta informacinė medžiaga būdavo bematant išgrabinama. Turėjau pasikalbėjimų apie Pabaltijo kraštus su spaudos ir televizijos korespondentais. Simpoziumas, spaudos konferencijos, visuomenės susirinkimai buvo aprašyti spaudoje ir rodomi per televiziją. Tik, žinoma, nemokant japonškai, nežinia, kiek ten buvo skirta dėmesio Lietuvai ir kitiems Pabaltijo kraštams.

— Ar japonų ir mūsų pabaltiečių siekiuose nėra ko bendro, kas mus jungtų?

— Pirmiausia turime bendrą priešą. Sovietinė imperija išplitusi nuo Piliavos iki Beringo sąsiaurio. Ji užgrobė Lietuvą, užgrobė ir japonų salas. Visos sovietų pavergtos tautos ir tos tautos, kurių žemių dalį jie yra sau pasiglemžę, yra natūralūs sąjungininkai. Taip pat mūsų natūralūs draugai yra prieš sovietų ir jų sąjungininkų agresiją kovojančios tautos. O tai kaip tik ir yra tos tautos, kurioms buvo simpoziume atstovaujama.

Sovietų okupuotų japonų salų likimas visai panašus į Mažosios Lietuvos sunaikinimą. Tas pats senųjų gyventojų išsivymas ar išžudymas, prijungimas prie Rusijos, apgyvendinimas rusų kolonistais, vietovardžių pakeitimas naujai išsigalvotais rusiškais, pagaliau krašto pavertimas karine zona ir prigrūdimas daugybės kariuomenės. Rusai abiejuose savo imperijos pakraščiuose panaudojo tas pačias priemones įsitvirtinti naujai užgrobtose, jiems iki tol niekad nepriklausiusiose žemėse. Būtų gera paruošti informacinę medžiagą apie Mažąją Lietuvą ir ją paskleisti Japonijoje. Ten ji tikrai rastų atgarsio.

— Malonėkite papasakoti daugiau savo asmeniško išpūdžio.

— Išpūdžių labai daug. Paminėsiu tik keletą. Visiems mums dalyviams iš užsienio padarė didelį įspūdį japonų svetingumas ir vaišingumas. Atvykus į Tokijo ir Sapporo mus pasitiko organizacinio komiteto atstovai ir nuo tada mus visą laiką atidžiai, bet neįkyriai globojo. Nors iš mūsų tik trys visai nemokėjom japoniškai, simpoziume buvo pasamdytos profesinės vertėjos, taip kad naudodamiesi ausinėmis galėjome sekti jo eigą ir patys aktyviai dalyvauti. Po simpoziumo kelionėse, priėmimuose ir pokalbiuose kiekvienam iš mūsų buvo priskirti vertėjai. Pagaliau organizacinio komiteto generalinis sekretorius Naito mus pats nulydėjo į Tokijo ir per savo pažintis sudarė mums galimybę susitikti su įtakingais parlamento atstovais ir būti priimtiems užsienio reikalų ministerijoje.

Labai įdomi buvo kelionė į Hokkaido salos šiaurės rytų kampą. Nosappu iškyšulį, iš kur galėjome stebėti keletą sovietų okupuotų salų. Sovietų išvaryti jų okupuotų salų gyventojai neišsisklaidė po visą kraštą, bet įsikūrė Hokkaido pakraščyje priešais prarastas salas, kurias jie mato iš savo namų langų. Tai paprasti žvejai, bet inteligentiški, darbštūs ir tikrai mieli žmonės. Jūs sutikome visuomenės susirinkime Nemuro mieste. Sunku savo darbu jie dabar gražiai įsikūrę, pasistatę mažus, bet patogius ir jaukūs namelius. Tačiau savo prarastų salų jie neužmiršta ir negali suprasti, kodėl pasaulis nesirūpina jiems padaryta skriauda.

Mums lengva juos suprasti, nes ir mus tas pats klausimas vargina.

NUTEISTAS RUSŲ POVANDENINIO LAIVO KOMENDANTAS

Švedų laikraštis „Svenska Dagbladet“ guodžio 30 d. numeryje rašo, kad rusų špiunožo povandeninio laivo komendantas P. Gušin nuteistas trejus metus kalėti darbo stovykloje ir yra dabar drausmės stovykloje netoli Rygos. Minėtas povandeninis laivas spalio 27 ir 28 d. naktį užplaukė ant sekimos švedų militarinėje zonoje prie Karlskronos.



Popežius Jonas Paulius II vyskupiškų šventimų metu arkiv. Jonui V. Balučiui uždėda rankas, prašydamas Sv. Dvasios pagalbos jam atlikti vyskupišką pareigą.

LATVIJOJE KOMUNISTAI VIS RUSIŠKESNI

Sov. Sąjungos spaudoje neseniai buvo paskelbti duomenys apie Sov. Sąjungos komunistų partiją. Iš jų galima padaryti išvadą apie šios partijos išsiskaidimą Latvijoje. Ji ten be pagrindo vadinama Latvijos komunistų partija. Toks pavadinimas tikty, jeigu ši partija būtų savarankiška pagal savo sudėtį ir savo veiklą. Bet taip nėra. Jos priklausymas yra nustatytas statutais ir jos veikla yra Maskvos nutarimų pildymas.

Pagal dabar paskelbtus duomenų Sov. Sąjungoje — Latvijoje ir už jos ribų — 1981 m. sausio 1 d. buvo 7911 latvių tautybės komunistų partijos narių. Pagal 1979 m. gyventojų susirašinėjamą visąje Sov. Sąj. teritorijoje latvių skaičius buvo 1,439,000, tad kiekvienam dvidešimčiai latvių tautybės gyventojų tenka vidutiniškai vienas komunistų partijos narys latvis. Latvijos teritorijoje, kur gyvena 1,344,000 latvių, tektų 67,205 partijos nariai. Bet pranešime pasakyta, kad Latvijos organizacijoje buvo 161,264 nariai. Tai daugiau, negu 94,000

(58,3%) buvę kitų tautybių, labiausiai rusai. Taigi ir pagal savo tautinę sudėtį partija negali pasivadinti Latvijos komunistų partija.

Sausio mėn. partija Latvijoje sušaukė savo kongresą. Kongrese dalyvavo 684 delegatai, kurie parinkti principu vienas delegatas iš 250 partijos narių. Komisija paskelbė, kad tarp delegatų 384, t.y. 56,2% buvę latviai ir 218, t.y. 31,8% rusai, o likę iš kitų tautybių. Taigi kongrese latvių delegatų buvo žymiai daugiau, negu turėtų būti: vieton 384 turėjo būti 285. Atrodo, Maskva norėtų pasakyti, kad delegatai reprezentuoja tautą, bet ne partijos narius. Tai yra politinė kosmetika, kuri negali paneigti tiesos, kad komunistų partija Latvijoje yra okupacijos režimo ginklas.

T.

Viskas čia žemėje tik sapnas, o tikrovė — ne čia. Amžinojo užgimimo — tai pabudimo valanda. M. Pečkauskaitė

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS

1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

61

Išsiskojus tautiniam medžiui, ir jaunosios atžalos pasišauktos. Tada nebeliko slenkčio tarp I-os klasės varliūkių ir VIII-tos vyrų. Jie visi vienos šeimos vaikai. Kai šie varliūkščiai (1905) pirmieji nesulaikomai leidosi į mitingą (žiūr. Tautinio pabudimo keliu), tai mokytojas Razumeičikas pastebėjo, jog pirmiau jie buvo varliūkščiai, o dabar vyrai.

Nors tarpe tautinių būrelių ir tekėjo upeliukas, juos skirdamas į savaip žaliuojančias saleles, tačiau jungdavo bendrą mokišią psichologiją, tai ir savitarpiniai skundai retas reiškinys. O iškilus visuotiniam reikalui, per upeliukus persimetami lieptai, bandras mokyklos suolas. Atskratyti vienaip ar kitaip visus liečiančia ir spaudžiančia „geležine ranka“ keturių tautybių delegacija nuėjo su reikalavimais į gimnazijos ir tėvų atstovų susirinkimą. Iš reikalavimo punktų matyti visoms tautybėms pripažinimas priklausantių teisių (žiūr. Tautinio pabudimo vingiais).

Gimnazija kovojanti. Visą sudėjus krūvon, permetus žvilgsniu ir perbėgus mintimi, Marijampolės caro laikų gimnazija yra buvusi tipiška nacionalinė rusiška monarchinė, „režiminė miestietiška — miestiečių“, kaip ir visos ano meto Rusijos gimnazijos. O šiame krašte dar skyrėsi nuo kitų tik jai būdingomis savybėmis — lietuviškos gimnazijos

bruožu ir pridėtu lietuvišku vardu. Pasižymėjo parinktais direktoriais ir mokytojais, aukštai iškeltu mokslu, tvarka, drausme, išorinėmis išraiškėmis, pavidalais, moustais. Tuo ji čia privalejo šviesti pavyzdinę, parodomosios gimnazijos žvaigždę, atstovauti aukštesniajam švietimui vakariniame imperijos krašte, kad lengviau sektųsi įvykdyti jame savo uždavinius.

Pradėjus giedrėti lietuvių tautinei sąmonei, artų kraštui ėmus pavidalinti į tautą, bręsti Rusijos ribose bendram sąjūdžiui prieš tautų priepauidą, carinę santvarką, gimnazija ėmė virsti ir išvirsti į solidarinių visų tautybių daugumos joje mokinių kovą. Lietuviai ypač turėjo dėl ko kovoti. Jie, vadovaujami ryškiųjų lietuviškų asmenybių, apsišlavę mokslu, ne tik su arklų, knyga ir lyra, bet kovoję ir kitokiais pasipriešinimais. Kova ėjo iki galo, abiem kovojančiom šalim nenusileidžiant, su kai kuriais atoslėgiais ir pakilimais.

TAUTINIO PABUDIMO VINGIAIS

„Miegantiems pabudinti yra priemonių, bet nėra — priekelti mirusiems“.

Žinome, kad gimnazija iš lenkiškos miesto mokyklos paveldėjo kone visus lenkus mokytojus ir vienerius metus lenkų dėstomąją kalbą, lenkiškus vadovėlius, lenkišką kalbančius mokinius, lenkų kultūros pradus ir patriotizmą. Nors po metų lenkų pradėta keisti rusybe, bet to pradžios laikotarpio lietuviai mokiniai buvo daugiau linkę į lenkiškumą negu į rusiškumą. Kai kurie net yra reikalavę gražinti dėstomąją lenkų kalbą ir lenkiškus vadovėlius. O lenkų kalbą mokėti buvo svarbu ypač lietuviams katalikams, nes jie kone visi būdavo skiriami stoti į kunigų seminariją būti kunigais. Tai katalikiškoji lenkybė katalikams vaikams ir jų tėvams atrodė

(Bus daugiau)



Clevelando filharmonijos orkestro dirigentas su poetu Stasiu Santvaru aptaria Aaron Coplando "Lincolno Porteto" pastatymą per generalinę repeticiją. Koncertas buvo sausio 24 d. Nuolatinės Pagalbos parapijos rūpėčiu. Nuotr. Vl. Bacevičius



NEPAMIRŠTAMA SEKMADIENIO POPIETĖ

Lietuviškųjų parapijų uždavinys yra daug sunkesnis, daug didesnis ir komplikotesnis, negu, sakysim, teritorinių amerikiečių parapijų. Mūsų lietuviškųjų parapijų vadovai savo pastoracinę veiklą yra priversti išplėsti žymiai toliau už grynai parapijinių uždavinių ribų. Lietuvos laisvė, tautos išlikimas, liuanistinis švietimas, papročiai, tradicijos ir bendrieji dvasiniai ir kultūriniai gyvenimo poreikiai guli ant lietuviškųjų parapijų vadovų pečių. Todėl Amerikos lietuvių parapijos istorijos bėgy yra buvusios, o dar ir dabar kai kur te bėra ne tik religiniai, bet ir kultūriniai centrai. Tokiu vienu puičiu centru džiaugiasi ir Clevelando lietuviai Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija nuo to laiko, kai jos klebonu tapo kun. Gediminas Kijauskas, S.J. (1974.VIII.24).

Simfoninio koncerto rengimo mintis pasiūlyta pianisto Antano Smetonos. Ir koncertui parinkti kompozitoriai ir jų kūriniai turi aiškią vedamąją mintį: kova už

tautų laisvę, už žmoniškumą; tėvynės meilę, kūrybės ir stiprybę.

Koncertas buvo didingas: gausi auditorija (apie 600), Clevelando Filharmonijos orkestras su 65 muzikantais (orkestras įsikūręs 1937 metais) ir iškili dirigentu William B. Slocum, pianistas virtuozas Romas Rudinskis, poetas laureatas Stasys Santvaras ir Varšuvos simfoninio orkestro pirmasis smuikininkas Michael Kornel. Pianistas Antanas Smetona, turėjęs skambinti Rachmaninovo kūrinių, prieš pat koncertą susižeidė ranką. Todėl jis koncertuos toje pat salėje šeštadienį, kovo 13 d., 7 val. vak.

Pirmos dalies pabaigai orkestras atliko Juliaus Gaidelio Allegro scherzando (3-ją dalį iš simfonijos Nr. R). Auditorijai buvo didelė ir maloni staigmena, kai dirigentas W. Slocum, prabilęs apie didžiąją žmogaus turimą dovaną — laisvę apie šiu dienų pasaulyje vykstančius teisės ir teisingumo žiaurius laukžymius, kurie vyksta ir šių dienų Lenkijoje, pristatė jauną smuikininką, Michael Kornel, Varšuvos simfoninio orkestro pirmąjį

smuikininką.

Pakili koncerto nuotaika, puišūs atlikėjai ir pati koncerto idėja šią šaltą sekmadienio popietę pavertė šilta, jaukia ir iškiliu meno švente, kuri mūsų lietuviškoje padangėje jau ne taip dažnai teturime. Auditorija atsistojusi audringais plojimais palydėjo dirigentą, solistus, skaitytoją ir orkestrą.

Koncertui buvo ilgai ir rūpestingai ruošta: taikli, rimta ir kultūringa reklama parapijos leidiniuose, spaudoje, per radiją, sutraukė didelę klausytojų masę. Išleistas iliustruotas 20 psl. koncerto leidinys su kompozitorių ir atlikėjų biografijomis lietuvių ir anglų kalbomis. Koncertas pradėtas minutės tiktumu, vieton padėkos kalbų — gėlės ir po koncerto suruoštos vaišės — viskas susijungė į ilgai neužmirštamą kultūrinį renginį.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENTĖS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Nepriklausomybės šventės minėjimas Clevelande, ruošiamas Amerikos Lietuvių Tarybos, vyks sekmadienį, vasario 14 d. Tą dieną Mišios bus atšaukiamos abiejose lietuvių bažnyčiose, organizacijos dalyvaujant su vėliavomis.

Iškilmingas minėjimas prasidės 4 val. p.p. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Kalbėtojais — kun. dr. Juozas Prunskis, Altos informacinio skyriaus vedėjas, JAV kongresmanas Larry McDonald iš Georgia,

kuris paprašė prijungti jo draugą JAV kongresmaną John M. Ashbrook iš Ohio. Abu kongresmanai labai jautriai pavergtų tautų reikalams ir plačiai pareiškia jų interesų propagavimą ir gynimoje.

Meninę programą atliks sol. Aldona Švedienė ir jaunimas — Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės bei Algis Miškinis.

PRANEŠIMAS ŽMOGAUS TEISIŲ KLAUSIMU

Ses. Ann Gillen pranešimo žmogaus teisių klausimu klausėsi nemažas būrys lietuvių ir kitatačių. Pranešimas buvo išsamus, prelegentė gerai informuota, jautri pavertiesiems. Su pranešimais aplankė gimnazijų mokinius, susitiko su įvairiomis kitomis grupėmis, o penktadienį kalbėjo City Club. Pranešimą, įvykusį sausio 27 d. Dievo Motinos parapijos mažojo salė, rengė Ohio Helsinki Accords Council, kartu su American Jewish Committee ir Community Relations Board. Gailė Klimaitė paruošė ir išleido pirmą numerį biuletenio „Freedom Reach“, skirtą sovietų lageriuose, kalėjimuose ir psichitarnėse ligoninėse įkalintiems ginti. Biuletenis išleistas rimtai ir tvarkingai — tai dar vienas įnašas į bendrą pastangas. Ses. Ann Gillen Clevelande globojo Raimundas ir Gražina Kudukiai.

SERGA

Jonas Milas, po akių operacijos Lake County ligoninėje jau sugrįžo į namus. Sveiksta dr. Pignolet priežiūroje.

HILLTOP PLUMBING & SEWERAGE COMPANY

10% Senior Citizen's Discount on all repairs with ad. License BC 11875
5200 S. Kedzie — Phone 434-3337

We Will "Discount" Any Price On TV, Audio, Video & Camera Equipment. Call:

INTERNATIONAL AUDIOTRONIX
24 hours per day for free catalog
(CA) 1 - (800) 862-4982
1 - (800) 358-9092
Ext 107

SOPHIE BARGUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukus.

7159 So. Maplewood Ave.,
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

KELIONĖ Į SEPTINTĄ STOTĮ

Nijolė Jankutė

Iliustravo Nijolė Vedegetė-Palubinskienė, išleido Akademines Skautijos leidykla 152 psl. Spaudė M. Morkuno spaustuvi. Kaina su persiuntimu \$3.85. Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Illinois gyventojai dar primoka 18 ct. valstyšios mokesčio.

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valstai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo žolės ir tt.
Važiujamos kėdės, remontai ir kt., pirkti ar nuomoti.
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATE
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

ESLIC

**Mutual Federal
Savings and Loan**

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4; Thur., 9-8 Sat., 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905



Clevelando skautų Pilėnų tunto Tėvų komitetas svarsto užgavėnių blynų balius rengimą vasario 20 d. Lietuvių namuose. Iš kairės: B. Taraskeičius, P. Stungys, M. Puškosienė, dr. G. Matienė — pirm., J. Bilūnas ir B. Maineliene. Nuotr. V. Bacevičius

PAIEŠKOJIMAS

Ieškomi STANLEY BAKUTIS, jo žmona Irma, dukterė Sandra, sūnus Bobby. Ankstiųjų gyvenę Chicagoje, South side. Prašomi atsilipti arba turintieji žinių pranešti — Bill Jones, tel. 312-587-1456

LICENSE BC 10235
KELLY Plumbing Co.
TEL. 737-6661
3354 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Visa Master Charge Accepted

MARIJA AUKŠTAITE IŠEIVĖS KELIU

Apysaka. Prieškariniai dviejų keliauninkų iš Lietuvos išvykimai ir jų išgyvenimų nuotykių. 208 psl. Spausdino Litho-Art, Kanada, 1978 m. Išleido A. F. Navikevičius. Kaina su persiuntimu \$6.23

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti



NUO 1715.

Jūsų protėviai gardžiavosi paslaptingu, turtingu, švelniu, šildančiu, elegantišku Martell Cognac skoniu nuo 1715 m...
O kai žmonės taip ilgai ką nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera.
Sveiks.

Imported by The Jos. Garneau Co., N.Y., N.Y. © 1981 80 proof.

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

ISNUOM. apstatytas 4 kamb. butas Brighton Parke vienam ar dviem suaugusiems. Skambint po 12 val. dieną tel. 247-3838.

ISNUOM. 5 kamb. butas suaugusiems. Šiluma ir karštas vanduo. 250 dol. mėn. skambint po 5 val. vakaro — telef. 778-7261

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

VEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Swip pat daromi VERTIMAI, LIETUVIŠKŲ PRAŠYMŲ ir kitokio blankai.

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis.
BURNYS
Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinko vamzdžių išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.
Pirmame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-0063

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkaustymas įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apraustą nuo ugnies ir automobilio pae mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-865

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-05 val. vakaro.
Tel. 476-3950

Remkite tuos bismierius, kurie skelbia diena "Drauge"

REAL ESTATE

2-jų butų liuksusinis namas

Statybininkas - savininkas parduoda 2-jų metų senumo liuksusinį namą. 2 butai po 6 kamb. (po 3 mieg.). Įrengtas rūšys. Atskiri gazu šildymai ir oro vėsinimai. Iš lauko visi aluminijaus papuošimai. Pageidaujant galima perimti morgičių. Apyl. 61-os ir Tripp. Skambint (angliškai) telef.

767-6359

FLORIDOJ, ST. PETERSBURG BEACH labai gražioje vietoje parduodamas mūrinis namas su 2 miegamais ir 2 tualetais. Viskas arti. 2 maš. garažas. Teirautis tel. 813-360-3261

SIMAITIS REALTY

Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas
Income Tax, Insurance, Notary Public
2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

HELP WANTED — MOTERYS

REIKALINGA PRITYRUSI MOTERIS prižiūrėti vyresnio amž. ligonį vieną dieną savaitę. Berwyne. Skambint 788-6208

WOODWORKING

WOOD YOU DESIGN IT?
"Where your ideas take shape in real wood."
Decorator shelving, Book shelves, Bar Backs, Custom Video, Stereo & Curio Cabinets, Kitchen Cabinet Doors & Refinishing
Call Christine Days or Eves. — Tel. (312) 423-7324

MISCELLANEOUS

ALUMINUM SIDING

Thompson Builders

CARPENTER CONTRACTOR
Aluminum Siding and Trim
Roofing and Room Additions
15% Discount With Ad
Fully Guaranteed and Insured
Quality Craftsmanship
Tel. 748-7305

Dvikalbiškumas:

palaima ar prakeikimas?

ALGIS NORVILAS

Dvikalbiškumas: Turtina ar žaloja. Dviejų kalbų pasisavintimas. Lietuvių kalbos nevertojimo problema.

Išleido Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, 1981.

Kaina su persiuntimu \$2.75

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Atsitraukę nuo savo kasdieninių rūpesčių ir vargų, tikrai rasite atgaivos įdomioj knygoj.

Skaitydami Romė Rados

MEILĖ TRIKAMPY

★

ne tik užmiršit nuobodžią apimtą, bet nejučiomis permikslit į romano veikėjų audringą jaunimą, pilną džiaugsmų ir liūdesių, gyvenimą, kuris, kaip nuotykingas filmas, pagaus jus nuo pirmo puslapio ir laikys įtamoje iki paskutinio.

Knygos kaina tik 3 dol. Gaudama "Drauge".



Pakabiname kelrodį į savo namus.

Nuotr. R. Kriaučiūno

SU PALAPINE Į ALASKĄ (9)

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Sekančią dieną aplankė Whitehorse, tik šį kartą jau kaip senį gyventoją. Pasisekė ir pieno gauti, tačiau truputį kitokio. Nauju procesu, pienas gali mėnesį būti kambario temperatūroje ir nesugesti. Skonis — kaip gerai suvirinto, truputį prisvilusio pieno.

Kelionė toliau smagiai sekasi. Jau iš anksto žinom, kur koks kelio paviršius. Pastebėjome ir tas dvi vietas, kur kelias buvo sugriuvęs, jau sutaisytas.

Liepos 20 d., pernakvojė prie Muncho ežero, privažiavom Watson Lake, kur užkabinom Lansinggo miesto ženkla. Ženkla pagaminom Aras ir Aldas ir rastos lentos, kurių lauž padegino, paskui su peiliuku išbrėžė raides.

Vakare jau vėl arti Dawson Creek. Baigiasi kelionė per Alaskos vieškelį. Prie lauko apkalbėjome kelionės pasisekimus ir vienbalsiai nutarėm, kad su uodais mums gerai sekėsi — beveik ju nematėm.

Sekantį rytą saulutė linksmam mums šildė, o iš aplinkos dvelkė labai stiprus gėlių kvapas, kaip medus. Nuo Dawson Creek pasukome į pietvakarius, taikydami į Prince George miestą. Apie linkū pievos geltonuoja, krūpni kvepia. Vakare, pasiekę tikslą, apsisistojam komercinėje stovyklavietėje ir tą vakarą važiuojam į restoraną biŝtėko pakramtyti. Susipažinome su restoranu graiku savininku, kuris susidomėjo mūsų pavarde. Aiškinam, kad esam lietuviai, todėl kai kurios pavardės panašiai skamba; aiškinam kur Lietuva.

Liepos 22 d., rytą, praeidamas mus užkalbino vienas stovyklautojas. Sužinojome, kad jis buvo vienas iš Alaskos vieškelio inžinierių. Mums papasakojo, kaip sekėsi per karą kelių projektuoti ir statyti. Sako, suprojektavom tiesų kelią, tačiau atvažiavęs generolas mus išbarė ir liepė kuo daugiau vingių pridėti. „Taigi, suvingiavom kelią, kad net penkių generolų širdelėms pakako“. Darbar jau pensininkas, važiuoja su žmona aukso ieškoti. Parodė porą aukso gabaliukų papuošalų. Jo žmonos žiedas padarytas, kad atrodytų kaip auksui plauti lovyss — iš šonų lygus, o vidury pilna aukso gabaliukų. Papasakojo ir įdomių nuotykių apie aukso ieškojimą.

Šios dienos kelias veda mus per Rocky kalyną. Kelias geras, važiuojam kalnų skardžiais ir labai karšta. Vaizdai panoramiški (jei kam patinka ir prarajis žiūrėti). Stebimės, kad tarp kalnų taip karšta. Mėnesį vis vakarais vilkėdami žieminius švarkus, atpratome nuo vasaros saulutės.

Pavakary vėl privažiuojam Ameriką. Ties pasieniu, sargas mus klausinėja iš kur, ką vežam, kiek ilgai buvom Kanadoje. Atsakom, kad su užskimu į Alaską, apie mėnuo laiko. Žmogus nenori tikėti — toliau kamantinėja, kaip su tokia sugriuvusia mašina tokį kelią važiuavom. Mums neaišku, ko jis kabinasi — juk mašina geram stovy. Jis pyktelėjęs rodo kad šonai sukiužę. Ro-

Kalno viršūnė retai matosi, tačiau mums laimė nusišypsojo. Pavaziavus aukščiau, prie parko tarnautojų stoties, buvom virš žemutinių debesų ir matėm saulės nušviestą kalno viršūnę. Nuo čia Aras nutarė į stovyklavietę grįžti pėsčias. Prie jo prisidėjo ir Aldas. Pasitikinęs su tarnautoju ar vaikams saugu bus eiti nustatytu takeliu (kelio 2-3 mylios kalno slaitu per miškus), juos išleidome. Prie palapinės atsibastė už poros valandų, atsinešdami sniego gniūžčių. Man sako, kad gerai, jog čia meškų nėra, nes už mylios galėjo užuosti ruošiamą vakarienę.

Sekančią dieną bandėm iš arčiau pamatyti garsųjį St. Helens ugniakalną. Nors artimiausieji keliai uždaryti, radome kalmėlį, nuo kurio viršūnės matėsi ugniakalnis. Tą dieną ten nieko ypatingo nevyko, tačiau pakeliui matytas vaizdas buvo šurpus. Viskas baltai pelenais nuklota, upeliai — kaip pieno sriuba. Prie krautuvelių sukasta pelenų, kaip žiemą sniego.

Grįžus į parką, vaikai išėjo pasivaikščioti nustatytu takeliu iki ledyno. (Tik daug vėliau sužinojom, kad jie, ledyną pasiekę, dar aukščiau į kalną kopė ir net pasiekė pirmą kalnų kopikų stotį. Kartais ko tėvai nežino, jų sveikatai nekenkia).

Šis parkas labai prižiūrimas, negalima augmenijos skinti, nukritusių šakų miške rinkti. Stengiamasi išlaikyti visiškai natūrali miška. Ir tikrai, įėjus į mišką, jaučiasi šimtmečiais netrukdoma gamtos eiga. Puiki vieta poezijai rašyti.

Pirštai privalo daryti tai, ką diktuoja galva, o ne priešingai. Šumanas

RADIJO PROGRAMA

NAUJAS LAIKAS

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos ir Stoties WLYN. 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 8:00 iki 8:30 valandos ryto.

Pradedant vasario 7 d., sekmadienį, turėsime programą du kartus sekmadieniais: nuo 8:00 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5:00 val. popiet per tą pačią stotį WLYN 1360 banga AM.

Bus perduodama vėliausi, pasaulinių žinių santrauka ir komentariai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuves, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, telefonais 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

A. + A. ELEONORAI GARBENIENEI,

mirus,

jos vyrui Vladui, dukrai Audronei, Prapuolenių ir Karvelių šeimoms reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

SOFIJA IR NORMAN BURSTEIN

A. + A.

Eleonorai Prapuolenytei - Garbenienei

mirus,

jos vyrui VLADUI, dukrai AUDRONEI bei jų ARTIMIESIEMS reiškiamė užuojautą

ANGELE KATELIENE

ONA IR KOSTAS ZOLYNAI

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

BR. JONUŠO STIPENDIJA

Muziko Broniaus Jonušo našlė Emilija Jonušienė mirusio vyro atminimui įsteigė kasmetinę Broniaus Jonušo stipendiją lietuviškai studijuoti. Stipendija duodama jaunuoliui, ei, norinčiam šalia savo pagrindinės studijų šakos pasirinkti ir lietuvišką. Iš kandidato pageidaujama, kad jis ar ji būtų aktyvus lietuviškų jaunimo organizacijų nariai ir pasireikštų veikla lietuviškoj dirvoj.

Stipendijos dydis 1000 dolerių.

Kandidatus stipendijai su savo rekomendacijom gali pasiūlyti kiekviena lietuviškoji organizacija iš bet kurio kontinento, įvairūs sambūriai ir vienetai.

Siūlymų terminas — 1982 m. birželio 15 diena.

Stipendijai kandidatui parinkti bus sudaryta teisėjų komisija. Kandidatus siūlyti šiuo adresu:

Mrs. Emilija Jonušienė,
9927 E. Deronshine Dr.
Omaha, NE. 68114.

Į juostas reikia žiūrėti kaip į tam tikrą išbaigtą kūrinį. Jos žavi savo paprastumu ir tobulumu. Nežabota kūrybinė lietuvių liaudies fantazija leido sukurti begales kompozicijų bei motyvų variantų. Čia randame ir pačius primityviausius ir gana sudėtingus raštus.

A. + A. VYTAUTAS MAKSVYTIS

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje.

Po ilgos ir sunkios ligos mirė sausio 31 d., 1982 m., sulaukęs 59 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 31 metus.

Pasilik dideliame nuliūdimė Lietuvoje motina Ona, 3 seserys Danutė su šeima, Izabelė ir Stasė, brolis Feliksas su šeima ir kiti giminės.

Priklausė Lietuvių Bendruomenėi.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, 4 val. popiet Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 6 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šventiausios Mergelės Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Laidotuvėmis rūpinasi Kazys Kazinskas su šeima.

Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidotuvių direkt. — Petras Bieliūnas — Tel. LA 3-3572.

A. + A. MARIJAI ALILIONIENEI mirus, mielą bendradarbę Elenutę Sirutienę, jos seseris Albiną Stašaitienę, Genę Palaikienę, brolių Henriką bei jų šeimas didelio liūdesio valandoje nuosirdžiai užjaučiu.

DANA STANKAITYTĖ

A. + A.

ELEONORAI GARBENIENEI

iškeliauvus amžinybės keliu, mūsų jaunystės draugą VLADĄ, dukrą AUDRONE, judviečių dideliame skausme užjaučiame ir esame su Jumis.

LIETUVOS KARO MOKYKLOS
XV-ji LAIDA

A. + A.

Salomėjai Kelienei - Pranckūnienei mirus, velionės vyrui Antanui Pranskūniui, sūnui Marijui Kielai su šeima ir visiems artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia

PANEVŽEČIŲ KLUBAS

A. + ELEONORAI GARBENIENEI

mirus,

skausmo valandoje aktyviam mūsų nariui VLADUI GARBENIUI, dukrelei AUDRONEI ir GIMINĖMS giliausią užuojautą reiškia

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ
NAMŲ SAVININKŲ ORGANIZACIJA

JURGIS MATULAITIS

Stasys Yla

"Biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimtios... Autorius skaitytojams pažįstamas, nes jis savo raštais pririša skaitytoją, verčia mastyti, gyvai ir vaizdžiai charakterizuoja asmenis..."

Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulaičiu ir jį ryškina įvairiais, pokalbais, dienraščiu ir laišku ištraukomis, būvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais — Valdemaras Čukuras.

Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Seserys, 370 psl., 1977 m. Kaina su persiuntimu \$7.41. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS, penktadienis, 1982 m. vasario mėn. 5 d. 5

Mielam prieteliui



PRANUI JAKUBAIČIUI

taip netikėtai mirus,

skausmo prislėgtoms žmonai Elenutei, dukrai Marijai, ponams Katrytei ir Antanui Rukams ir kitiems giminėms nuosirdžiai užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime.

VERUTĖ, STASYS IR ALGIMANTAS
MYKOLAČIAI

Brangiai draugei

A. + A. Lionei Prapuolenytei-Garbenienei

palikusiai mus, giliai liūdime. Liūdime kartu su skausme likusių vyrų VLADU, dukra AUDRONE, seserimi TERESE KARVELIENE ir jos SEIMĄ ir visa plačią PRAPUOLENIŲ SEIMĄ šia ir anapus vandenio.

JADVGA, GINTĖ ir ADOLFAS DAMUŠIAI

Mylimai Motinai okupuotoje Lietuvoje mirus, dukroms su šeimomis

Vandai Gasperienei, Marijai Noreikienei ir Zofijai Gbienei

liūdesio valandoje reiškiamė nuosirdžiai užuojautą.

Bronė ir Albertas Buikai Pranė ir Julius Pakalkai
Leokadija ir Stasys Pačkauškai Stėta ir Donatas Sukeliai

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Tel. LAfayette 7-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

